وزارت آموزش و پرورش		
نام دانش آموز:	**اداره کل آموزش و پرورش مازندران**	**سوال امتحانی درس : فنون ۳**
نام خانوادگی :	**اداره آموزش و پرورش شهرستان بابل**	**نوبت : اول**
نام آموزشگاه : هیآت امنایی شفیع زاده		**تاریخ امتحان :** ۱۴۰۱ / ۱۰ /
ساعت شروع : صبح		**مدت امتحان ۸۰** دقیقه
پایه : دوازدهم	**رشته : انسانی**	**تعداد صفحات :** ۴

ردیف	شرح سؤالات	بارم
۱	**تاریخ ادبیات و سبک شناسی(۴ نمره)** جاهای خالی را با واژه های مناسب کامل کنید. الف) قائم مقام فراهانی احیا کننده نثر فارسی است و ..... مهمترین اثر اوست. ب) در دوره بیداری ادبیات به ویژه شعر برای آن که بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند زبان ..... را برگزید.	۰/۵
۲	درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید. الف) شعر «ای قلم» سروده های عارف قزوینی است. ص غ ب) فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و سعدی بود ص غ	۰/۵
۳	بیت زیر سروده کیست؟ «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود از جان شُستم برای آزادی»	۰/۵
۴	به چه علت تحقیقات ادبی و تاریخی در دوره ی مشروطه جاذبه ای نداشت؟	۰/۵
۵	عمده ترین محتوای انواع نثر در دوره ی مشروطه با هدف تأثیرگذاری بر مردم چه بود؟	۰/۵
۶	دلایل عمده مرکزیت فرهنگی و ادبی تهران را بنویسید.	۰/۵
۷	کدام یک از واژه های داخل کمانک درست است؟ «از شاخصه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است (طنز سیاسی اجتماعی – طنز اخلاقی) است.	۰/۵
۸	۲ مورد از درون مایه های نثر دوره بیداری را بنویسید.	۰/۵
۱	**موسیقی شعر(۶ نمره)** تقطیع مثال های زیر به صورتی که در بین کمانک تقطیع شده است با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ الف) تو گفتی (ــ ــ ــ) ب) آهوی دشت (ــ U ــ ــ U)	۰/۵

نمره ورقه	با عدد		نمره	با عدد	
	با حروف		تجدید نظر	با حروف	
نام دبیرو امضاء :	تاریخ:		نام دبیرو امضاء :		تاریخ:

ردیف	ادامه سوال ص ۲	نمره
۲	بیت زیر بعد از تقطیع هجایی اختیارات شاعری زبانی به کار رفته را مشخص و شرح دهید. منعم مکن ز عشق وی ای مفتی زمان / معذور دارمت که تو او را ندیده ای	۱
۳	بیت زیر همسان است یا ناهمسان؟ نشانه های هجایی و وزن آن را بنویسید. از چشم شوخش ای دل ایمان خود نگه دار / کان جادوی کمال کِش بر عزم غارت آمد	۰/۵
۴	نشانه های هجایی بیت زیر را به دو صورت دسته بندی کنید پس از تعیین پایه های آوایی وزن آن را بنویسید. دانست که دل اسیر دارد / دردی نه دوا پذیر دارد	۲
۵	وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است. ما نصیحت به جای خود کردیم / روزگاری در این به سر بردیم الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن ب) فاعلاتن مفاعلن فع لن ج) مستفعل فاعلاتن فع لن د) مستفعلن مفاعلُ مستفعلن	۰/۵
۶	برای هریک از ابیات زیر یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید. (ناهمسان – همسان دولختی – همسان تک لختی) الف) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش سینه / دیوار زندگی را زین گونه یادگاران ب) در غم ما روزها بی گاه شد / روزها با سوزها همراه شد ج) ماه فرو ماند از جمال محمد/ سرو نباشد به اعتدال محمد	۱/۵
۱	**زیبایی شناسی(۶ نمره)** آرایه مربوط به هر بیت را ذکر نمایید. الف) همی مرغ و ماهی براشان به زار / بگرید به دریا و بر مرغزار ب) در باغ شد از قدو رخ زلف تو بی آبی / گلبرگ تری، سرو سهی، سنبل سیراب ج) مرا دل گفت گنج فقرداری در جهان منگر / نعیم مصر دیده کس چه باید قحط کنعانش د) به هر غمی که رسد از تو خاطرم شاد است / که بنده ی تو ز بند کدورت آزاد است	۲
۲	بیت زیر به چه داستانی تلمیح دارد؟ گفت آن یار کزو گشت سردار بلند / جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد	۰/۵

ردیف	ادامه سوال ص ۳	نمره
۴	در کدام گزینه دانسته تاریخی در آرایه تلمیح متفاوت است. الف) یوسف به این رهاشدن از چاه دل مبند / این بار می برند که زندانی ات کنند ب) ای پریشان گوی مسکین پرده دیگر کن / پور دستان جان ز چاه نابرادر نخواهد برد ج) عزیز مصربه رغم برادران غیور / قعر چاه برآمد به اوج ماه رسید	۰/۵
۵	در بیت «بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت / شور شیرین به سر می افتد کوهکن است» هر دو آرایه ..... و ..... وجود دارد.....	۰/۵
۶	در هریک از بیت های گروه الف کدام آرایه ادبی گروه ب به کار رفته است. الف ب ۱- هرکو نظری دارد با یار کمان ابرو/ باید که سپر باشد بیش همه پیکان ها ۱- تلمیح ۲- به شهر عشق منم شهر یار چون حافظ / منم که شهره ی شهرم به عشق ورزیدن ۲- لف و نشر ۳- شاه ترکان سخن مدعیان می شنود / شرمی از مظلمه ی خون سیاووش باد ۳- متناقض نما ۴- مستانه کاش در حرم و دیر بگذری / تا قبله گاه مومن ترسا کنم تو را ۴- مراعات نظیر ۵- تضمین	۱
۷	در بیت « گرز خلق ملامت و گرز کرده ندامت / کشید از تو کشیدم شنیدم از تو شنیدم» الف) لف دوم و نشر اول را نشان دهید. ب) نوع لف و نشر را بنویسید.	۰/۵
۸	در بیت زیر آرایه تضمین را مشخص کنید حافظ از شعر کدام شاعر تضمین کرده است. «خیز تا خطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی»	۱
۱	**تحلیل نظم و نثر(۴ نمره)** شعر زیر را در سه سطح ادبی و زبانی و فکری بررسی کنید از هر قسمت ۲ مورد از مُلک ادب حکم گزاران همه رفتند/ شو بار سفر بند که یاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحرا/گوید: چه نشینی؟ که سواران همه رفتند یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران / تنها به قفس ماند و هزاران همه رفتند خون بار بهار از مژده در فرقت احباب / کز پیش تو چون ابر بهاران همه رفتند	۱/۵

ردیف	ادامه سوال ص ۴	نمره
۲	متن زیر از کتاب چرند و پرند دهخدا از نظر ویژگی های زبانی دوره بیداری بررسی نمایید. «باری چه دردسر بدهم؟ آن قدر گفت گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست و دست و پایش را گم کرده تمام آن حرفها یادش رفت تا یک فراش قرمزپوش می‌بیند دلش می‌تپد تـا بـه یـک ژاندارم چشمش می افتد رنگش می‌پرد، هی می گوید امان از همنشین بد.»	۱/۲۵
۳	شعر زیر را از نظر آرایه های بدیع معنوی بررسی کنید. غلغی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت میکنی از شرع قران ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم / مشکلات خلق گردد از تو اسان ای قلم نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم	۱/۲۵
	موفق باشید جمع نمره	۲۰